

С Т А Н О В И Щ Е

за избор на доцент по професионално направление: 1.2 Педагогика
(Педагогическа социология, Социална адаптация и дезадаптация), обявен
за нуждите на СУ

Автор на становището: проф. дпн Клавдия Сапунджиева, СУ

В конкурса участва само един кандидат – гл. ас. д-р Силвия Върбанова Върбанова. Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 22 от 16. 03. 2021 г. По процедурата няма нарушения, а представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на СУ. Кандидатът отговаря на националните изисквания за участие в конкурса.

1. Биографични данни и преподавателски статус

Силвия Върбанова е родена през 1959 г. Завършила е специалност „Педагогика” в СУ през 1981 г. Доктор е по педагогика от 2006 г. Тя е главен асистент по педагогика в СУ от 1989 г. Силвия Върбанова е преподавател с разностранни академични активности, обучител и водещ на различни курсове и тренинги. Завършила е три квалификационни курса и е участвала в различни научноизследователски проекти. Конкурсът е осигурен с необходимите часове и лекционни курсове.

2. Научно творчество и приноси на кандидата

Силвия Върбанова е автор на общо 35 публикации от различен научен жанр. В конкурса тя участва с 20 публикации – 2 книги, 3 студии, 3 статии в реферирани и индексирани издания, 9 статии и доклади в нереферирани, но научно редактирани издания, 3 учебни пособия.

Основният хабилитационен труд „Индивидуалността в огледалата на постмодерното време”, 2021 г. е посветен на актуалните проблеми, свързани с влиянията на постмодерното време върху формирането на еталоните, идеите и ценностите, които определят разбирането и изявата на индивидуалността и собствената идентичност. Направен е сполучлив теоретичен анализ на променените реалности и постмодерното време. Представена е индивидуализацията на обществения живот и особеностите на процеса на социализация. Основните идеи и анализи са свързани с въпросите за изграждането на идентичността и като теория, и като собствено изследване, проведено по модела на М. Берзонски, допълнен от автора с още една субскала за разкриване на автономността. Представени са приоритетните ценности на младите хора днес, разкрити са постмодерните страхове, които пречат социалната адаптация. Анализирани са и основните фактори на социализацията в мрежата на съвременните контекстуални влияния – семейство, образование, медии. Трудът има *реален принос* както за теоретичното, концептуално осмисляне на проблемите за социализацията и социалната адаптация на младите хора, така и за емпиричното им доказателство, базирано на дългогодишни изследвания с голям обхват. *Принос* с ресурс за бъдещи изследвания е и анализът на тенденциите в съвременните реалности и влиянието им върху изграждането на идентичността.

Втората монография е на базата на дисертационния труд. Добавени са нови изследвания, които разширяват дисертационния текст.

Изследователският фокус е свързан с анализ на отношенията равенство-индивидуализация-диференциация в образованието. Това са теми, които са особено актуални и с потенциал и за още бъдещи изследвания.

Останалите публикации обхващат различни тематични полета на педагогиката, в рамките на които могат да се обобщят следните *приноси*:

- Проблеми на отношенията родители - деца и тяхното влияние за формирането на идентичността и процеса на социализация (3, 4, 14 и др.).
- Неравенствата в образованието – произход и динамика (2, 5, 8 и др.).
- Проблеми на обучението и образованието – формално и неформално образование, електронно обучение и дигитализация, образованието като символно пространство и скритата учебна програма (1, 2, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 20).
- Програми за обучение на професионалисти за работа с деца и младежи, справяне със стреса в професионална среда (16, 17, 18, 19, 20 и др.).

Публикациите са по темата на конкурса. Положителен е фактът, че кандидатът има публикации в международни издания на английски език.

Цялостното обобщение на постиженията на кандидата за доцент е отразено в приносите, които са достоверни и коректни. Представен е и списък с достатъчен брой цитирания, съответен на изискваните показатели.

3. Критични бележки и препоръки

Макар да отчитам конкретно насочените интереси и доминиращата изследователска идея за влиянието на социално-контекстуалните фактори, бих препоръчала едно бъдещо по-машабно и цялостно теоретико-историческо изследване в областта на педагогическата социология.

4. Обобщение: Силвия Върбанова е изследовател с интереси към актуалните педагогически проблеми на съвременните реалности, към социализацията и формирането на индивидуалността, към съвременните практики в образованието. Тя е уважаван колега и преподавател с дългогодишен опит.

5. Заключение:

Въз основа на посочените научни постижения, позицията на кандидата сред академичната общност, на цялостната му преподавателска дейност и академична активност, давам своята *положителна* оценка и предлагам Силвия Върбанова да бъде избрана на академичната длъжност “доцент” в СУ „Св. Климент Охридски”, по професионално направление: 1.2 Педагогика (Педагогическа социология, Социална адаптация и дезадаптация).

13. 07. 2021г.

Автор на становището:
(проф. дпн Клавдия Сапунджиева)